

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2016/304,**2. märts 2016,****millega registreeritakse garanteeritud traditsiooniliste toodete registris nimetus [Heumilch / Haymilk / Latte fieno / Lait de foin / Leche de heno (GTT)]**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrust (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 15 lõiget 1 ja artikli 52 lõike 3 punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Vastavalt määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 50 lõike 2 punktile b avaldati *Euroopa Liidu Teatajas* ⁽²⁾ Austria taotlus registreerida nimetused „Heumilch“ / „Haymilk“ / „Latte fieno“ / „Lait de foin“ / „Leche de heno“.
- (2) Komisjon sai 17. detsembril 2014 Saksamaalt kolm vastulauset (esitasid Naturland – Verband für ökologischen Landbau e.V., Gläserne Molkerei GmbH ja Bauernverband Mecklenburg-Vorpommern e.V.), mis sisaldasid ka asjaomaseid põhjendatud vastuväiteid. 30. detsembril 2014 esitas Saksamaa piimatöötlemisliit VHM (Verband für handwerkliche Milchverarbeitung im ökologischen Landbau e.V.) vastulause otse komisjonile. 5. jaanuaril 2015 saatis Saksamaa komisjonile teise vastulause (esitas Deutsche Heumilchgesellschaft mbH).
- (3) Saksamaa piimatöötlemisliidu VHM poolt otse komisjonile saadetud teatel põhinevat vastuväitemenetlust ei alustatud. Vastavalt määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 51 lõike 1 teisele lõigule võib füüsiline või juriidiline isik, kelle elukoht on või kes on asutatud muus liikmesriigis kui selles liikmesriigis, kus esitati taotlus, esitada vastulause sellele liikmesriigile, kus ta on asutatud. Seepärast ei lubatud piimatöötlemisliidul VHM esitada vastulauset või vastuväidet otse komisjonile.
- (4) Saksamaa piimatöötlemisliidu VHM poolt 5. jaanuaril 2015 komisjonile otse saadetud teatel põhinevat vastuväitemenetlust ei alustatud. Vastavalt määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 51 lõike 1 esimesele lõigule tuleb vastulause esitada kolme kuu jooksul alates selle avaldamise kuupäevast *Euroopa Liidu Teatajas*. 5. jaanuaril 2015 saadud vastulause puhul oli see tähtaeg ületatud.
- (5) Komisjon vaatas läbi Saksamaa poolt 17. detsembril 2014 saadetud kolm vastulauset ja leidis, et need on vastuvõetavad. Seepärast kutsus ta 19. veebruari 2015. aasta kirjas huvitatud isikuid üles pidama asjakohaseid konsultatsioone, et jõuda omavahel kokkuleppele vastavalt nende riigis kehtivatele menetlustele.
- (6) Saksamaa poolt 17. detsembril 2014 saadetud vastulausel põhinev vastuväide, milles viidatakse organisatsiooni Naturland – Verband für ökologischen Landbau e.V. esitatud vastulausele, võeti tagasi.
- (7) Konsulterimise tähtaega pikendati kolme kuu võrra.
- (8) Saksamaa ja Austria jõudsid kokkuleppele, millest teatati komisjonile 10. augustil 2015.
- (9) Austria ja Saksamaa vahelist kokkulepet tuleks võtta arvesse sedavõrd, kuivõrd see vastab määruse (EL) nr 1151/2012 sätetele ja muudele liidu õigusaktidele.

⁽¹⁾ ELT L 343, 14.12.2012, lk 1.⁽²⁾ ELT C 340, 30.9.2014, lk 6.

- (10) Tootespetsifikaadis on mõnesid andmeid muudetud. Kõnealustes andmetes käsitletakse tootja ettevõtte eraldi üksusteks eraldamise võimalust, aasta keskmisena arvatava 75 % kohustusliku koresööda hulka lisasööda lisamist, väetamiseks haljaskomposti kasutamise lubamist ning niiske heina ja kääritatud heina tootmis- ning silo tootmis- ja ladustamistingimuste leevendamist.
- (11) Need elemendid ei kujuta endast olulisi muudatusi määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 51 lõike 4 alusel. Seepärast ei tuleks muudetud tootespetsifikaati vastulause eesmärgil avaldada. Tootespetsifikaat tuleks aga teavitamise eesmärgil lisada käesolevale määrusele.
- (12) Asjaomaste osaliste vahel saavutatud kokkuleppes jõuti järeldusele, et nimetust „Heumilch” / „Haymilk” / „Latte fieno” / „Lait de foin” / „Leche de heno” kandvate toodete praegustele tootjatele tuleks võimaldada kaheaastane üleminekuperiood, et nad saaksid järk-järgult saavutada vastavuse tootespetsifikaadile. Kõnealuseks tähtjaks turustamata tooted tuleks lubada turule lasta kuni varude ammendumiseni.
- (13) Komisjon on seisukohal, et garanteeritud traditsiooniliste toodete kaitset tuleks vastavalt muuta, võttes arvesse selliseid nimetusi seni seaduslikult kasutanud tootjate ja ettevõtjate huve. Võttes arvesse eespool nimetatud järeldusi, milles osalised on kokku leppinud, ning määruse (EL) nr 1151/2012 artikli 15 lõike 1 alusel määruse (EL) nr 1151/2012 eesmärke, mida kohaldatakse analoogia alusel ka garanteeritud traditsiooniliste toodete suhtes, tuleks seepärast tootjatele võimaldada kaheaastane üleminekuperiood, et kasutada nimetusi „Heumilch” / „Haymilk” / „Latte fieno” / „Lait de foin” / „Leche de heno” ka siis, kui toode ei vasta tootespetsifikaadile, ning lubada pärast kaheaastase perioodi lõppemist kuni varude ammendumiseni jätkata selliste toodete turule laskmist, mis ei vasta tootespetsifikaadile, et lubada tootespetsifikaadile vastamise järkjärgulist saavutamist. Turustamisel ei tohiks aga sellistele toodetele lisada tähist „garanteeritud traditsiooniline toode”, lühendit „GTT” ega sellega seotud ELi logo.
- (14) Eespool öeldut silmas pidades tuleks nimetused „Heumilch” / „Haymilk” / „Latte fieno” / „Lait de foin” / „Leche de heno” kanda garanteeritud traditsiooniliste toodete registrisse.
- (15) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas põllumajandustoodete kvaliteedipoliitika komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Registreeritakse nimetused „Heumilch” / „Haymilk” / „Latte fieno” / „Lait de foin” / „Leche de heno” (GTT).

Esimeses lõigus osutatud nimetused määratletakse komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 668/2014 ⁽¹⁾ XI lisas esitatud klassi 1.4 „Muud loomse päritoluga tooted (munad, mesi, mitmesugused piimatooted (v.a või) jne)” kuuluva tootena.

Artikkel 2

Konsolideeritud tootespetsifikatsioon on esitatud käesoleva määruse lisas.

⁽¹⁾ Komisjoni 13. juuni 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 668/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 179, 19.6.2014, lk 36).

Artikkel 3

Nimetusi „Heumilch” / „Haymilk” / „Latte fieno” / „Lait de foin” / „Leche de heno” võib kahe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumisest kasutada selliste toodete tähistamiseks, mis ei vasta toote „Heumilch” / „Haymilk” / „Latte fieno” / „Lait de foin” / „Leche de heno” tootespetsifikaadile. Kui kasutatakse viidet toodetele, mis ei vasta tootespetsifikaadile, ei ole lubatud sellistele nimetustele lisada tähist „garanteeritud traditsiooniline toode”, lühendit „GTT” ega sellega seotud ELi logo.

Pärast kaheaastase perioodi möödumist on toote „Heumilch” / „Haymilk” / „Latte fieno” / „Lait de foin” / „Leche de heno” tootjatel jätkuvalt lubatud turule lasta kõnealuseid nimetusi kandvaid tooteid, mis on valmistatud enne eespool nimetatud ajavahemiku lõppu ega vasta artiklis 2 osutatud tootespetsifikaadile, kuni olemasolevad varud on ammendatud.

Artikkel 4

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. märts 2016

Komisjoni nimel
president
Jean-Claude JUNCKER

LISA

GTT REGISTREERIMISTAOTLUS

Nõukogu 20. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 509/2006 põllumajandustoodete ja toidu garanteeritud traditsiooniliste eritunnuste kohta (*)

„HEUMILCH” / „HAYMILK” / „LATTE FIENO” / „LAIT DE FOIN” / „LECHE DE HENO”

EÜ nr: AT-TSG-0007-01035 – 27.8.2012

1. Taotlejate rühma nimi ja aadress

Nimi: ARGE Heumilch Österreich

Aadress: Grabenweg 68, A-6020 Innsbruck

Telefon: +43 512345245

E-post: office@heumilch.at

2. Liikmesriik või kolmas riik

Austria

3. Spetsifikaat**3.1. Registreeritavad nimetused**

„Heumilch” (de); „Haymilk” (en); „Latte fieno” (it); „Lait de foin” (fr); „Leche de heno” (es)

3.2. Nimetus

on iseenesest eripärane

väljendab põllumajandustoote või toidu eripära

Värsket heina söövatelt lehmadel saadud piima, nn mahepiima tootmine on piimatootmise kõige algsem viis. Kõnealust piima saadakse traditsiooniliste jätkusuutlike piimatootmisettevõtete loomadelt. Oluline erinevus standardpiima ja mahepiima traditsioonilise olemuse vahel peitub asjaolus, et mahepiima kui piimatootmise kõige algsema viisi puhul ei söödeta loomi kääritatud söödaga. Alates 1960. aastatest kasutati loomakasvatuses põllumajanduse industrialiseerimisega kaasnenud mehhaniseerimise tõttu üha rohkem silo (kääritatud sööt), mistõttu vähenes söödana heina kasutamine. Lisaks sellele hõlmasid direktiivid selliste loomade ja sööda keelustamist, mis kehtivate õigusaktide kohaselt olid määratletud geneetiliselt muundatuna.

Söötmine on kohandatud vastavalt aastaegadele: haljassöödaperioodil saavad loomad värsked hein- ja rohttaimi, ühe osa heina ja punkti 3.6 kohaselt lubatud sööta; talvisel söödaperioodil – heina ja punkti 3.6 kohaselt lubatud sööta.

3.3. Kas taotletakse nimetuse reserveerimist määruse (EÜ) nr 509/2006 artikli 13 lõike 2 alusel?

Registreerimine koos nimetuse reserveerimisega

Registreerimine ilma nimetuse registreerimiseta

3.4. Toote liik

Klass 1.4. Muud loomsed saadused

(*) ELTL 93, 31.3.2006, lk 1. Asendatud määrusega (EL) nr 1151/2012.

3.5. Põllumajandustoote või toidu kirjeldus, mida tähistab punktis 3.1 esitatud nimetus

Lehmapiim vastavalt kehtivatele õigusaktidele.

3.6. Põllumajandustoote või toidu tootmise meetodi kirjeldus, mida tähistab punktis 3.1 esitatud nimetus

Mahepiima toodetakse vastavalt traditsioonilistele tootmistingimustele kooskõlas mahepiima tootmist reguleeriva määrusega. Sellise tootmise puhul on keelatud kääritatud sööda (nt silo) ning selliste loomade ja sööda kasutamine, mis on määratletud geneetiliselt muundatuna.

„Mahepiima tootmist reguleeriv määrus”

Mahepiim on emasloomadelt saadud lehmapiim, mille on tootnud piimatootjad, kes on kohustunud järgima järgmisi kriteeriume. Selleks et säilitada mahepiima traditsioonilist tootmist, ei tohi kasutada loomi või sööta, mida kehtivate õigusaktide kohaselt määratletakse geneetiliselt muundatuna.

Kogu põllumajanduslikku majapidamist majandatakse mahepiima tootmiskorra kohaselt.

- a) Põllumajanduslik majapidamine võib aga olla jaotatud selgelt eristatud tootmisüksusteks, mille iga osa ei majandata kõnealuse tootmiskorra kohaselt. Seejuures peab olema tegemist erinevate tootmisharudega.
- b) Kui punkti a kohaselt põllumajandusliku majapidamise iga osa mahepiima tootmiskorras ei majandata, peab ettevõtja mahepiima tootmisüksustes kasutatavaid loomi pidama eraldi muudes tootmisüksustes kasutatavatest loomadest ning tegema sellise eraldatuse kohta nõuetekohaseid sissekandeid.

Sööda lubatud liigid

- Haljassöödaperioodil söödetakse loomi peamiselt värskete heintaimede, liblikõieliste ja rohttaimedega ning talvisel söötmiss perioodil heinaga.
- Täiendava koresöödana on määratletud ja lubatud: valmimata rapsiseemned, haljasmais, haljasrukis, heina-, lutserni- ja maisgraanulid ning samalaadsed loomasöödad.
- Aastases söödaratsioonis peab koresööda osa olema vähemalt 75 %.
- Tavapärasel turustataval viisil ning (kliide, graanulite jne) mineraalainesegudes on teraviljadest lubatud nisu, oder, kaer, tritikale, rukis ja mais.
- Söödas võib kasutada ka põlduba, söödahernest, lupiini, õlikultuure ning ekstraktsioonijahu või -kooki.

Keelatud sööt

- Keelatud on sööda järgmised liigid: märjast või kääritatud heinast tehtud silo (kääritatud sööt).
- Keelatud on sööta õlletehastest, viinaköökidest, mahlavabrikutest saadud kõrvalsaaduste või toiduainetööstuse muude kõrvalsaadustega, nt märg õlleraba või märjad pressimisjääkide lõigud. Erand: suhkru tootmise kõrvalsaadusena kuivad lõigud ja melass ning teraviljatöötlemisel saadud valgurikas kuivisööt.
- Piima andvaid loomi ei tohi sööta ühegi leotatud söödaga.
- Loomi on keelatud sööta loomset päritolu söödaga (piim, vadak, loomajahu jne), v.a noorloomadele antav piim ja vadak.
- Loomi on keelatud sööta aia- ja puuviljajäätmete, kartulite või uureaga.

Väetamise eeskirjad

- Piimatootja kogu põllumajanduslikult kasutataval maa-alal on keelatud kasutada saadud reoveesetteid, reoveesetetest tooteid ja asulate jäätmekäitluskohtadest saadud komposti (v.a haljaskompost).
- Kui piimatarnija põllumajanduslikult kasutatavale maa-alale on laotatud sõnnikut, peab ta vähemalt kolm nädalat ootama enne, kui tohib seal lehma karjata.

Keemiliste lisaainete kasutamine

- Piimatootja kõigil rohumaadel on põllumajandusnõustajate juhendamisel lubatud kasutada vaid valitud sünteetilis-keemilisi pestitsiide ja tegelda tõrjega konkreetsetel kohtadel.
- Kärbsevastast pihustamist võib piimakarjalautades teha üksnes sel ajal, kui piima andvad lehmad seal ei viibi.

Tarnekeeld

- Mahepiima võib hakata tarnima kõige varem kümme päeva pärast lehma poegimist.
- Selliste lehmade puhul, keda on söödud siloga (kääritatud sööt), tuleb piima tarnimise algusega oodata vähemalt 14 päeva.
- Alpiaasade lehma, keda laudas on söödud siloga (kääritatud sööt), tuleb 14 päeva enne alpiaasale ajamist sööta silovaba söödaga või tohib piima alles 14 päeva pärast alpiaasale (mis kuulub piimatarnijale) jõudmist määratleda mahepiimana. Alpiaasal ei tohi silo toota ega sellega loomi sööta.

Geneetiliselt muundatud toiduainete või sööda keeld

- Selleks et säilitada mahepiima traditsioonilist tootmist, ei tohi kasutada loomi või sööta, mida kehtivate õigusaktide kohaselt määratletakse geneetiliselt muundatuna.

Muud nõuded

- Keelatud on silo (kääritatud sööt) tootmine ja ladustamine.
- Keelatud on mis tahes liiki kilesse mässitud heinapallide tootmine või ladustamine.
- Keelatud on märja või kääritaud heina tootmine.

3.7. Põllumajandustoote või toidu eripära

Mahepiim erineb standardlehmapiimast mahepiima määruse punkti 3.6 kohaste eritootmistingimuste tõttu.

Dr Ginziger ja kaastöötajad tegid 1995. ja 2001. aastal teaduslikus uurimisasutuses Bundesanstalt für alpenländische Milchwirtschaft (Rotholz) uurimused, millest ilmnes, et 65 % proovides, mis võeti siloga söödud lehmade piimast, oli liitri kohta 1 000 klostriidieost. Ühte suurde juustutehasesse saadetud selliste lehmade piima tarnete uurimisel ilmnes, et 52 % proovides oli liitri kohta rohkem kui 10 000 klostriidieost. Nii oli ilma silota ning üksnes värske heinaga söödud lehmade piima 85 % proovides vähem kui 200 ja 15 % proovides 200–300 klostriidieost liitri kohta. Seega on mahepiimas tänu sellisele söötmissviisile klostriidieoste sisaldus oluliselt väiksem. Toormahepiimast toodetud kõva juustu tootmisel tekib seega vähem puudusi aukude ja maitse moodustumisel.

Uurimisprojekti „Silo mõju piimakvaliteedile” raames uuriti ilma silota söödud lehmade piima maitset (Ginziger ja Tschager, *Bundesanstalt für alpenländische Milchwirtschaft*, Rotholz, 1993). Heinaga söödud lehmade piima 77 % proovide puhul ei tuvastatud võõrmaitsset. Siloga söödud lehmade piima proovidest 29 % oli võõrmaitsesega. Suur erinevus oli ka piimakogumisautode paakidest võetud piimaproovide vahel. Ilma silota söödud lehmade piima 94 % proovide puhul ei tuvastatud võõrmaitsset. Siloga söödud lehmade piima puhul oli sama näitaja 45 %.

Viini ülikoolis valminud diplomitöös (Schreiner, Seiz, Ginzinger, 2011) tõendati, et tänu kore- ja rohumaapõhisele söödale on mahepiimas peaaegu poole suurem omega-3-rasvhapete ja konjugeeritud linoolhappe sisaldus kui standardlehmapiimas.

3.8. Põllumajandustoote või toidu traditsiooniline iseloom

Mahepiima tootmine ja selle töötlemine on sama vana kui põllumajapidamises piimalehmade pidamine (ligikaudu 5. sajand e.m.a). Juba keskajal valmistati Alpide eelmäestiku ja Tiroomi mäestiku väikestes taludes (Schwaighöfe) mahepiimast juustu. Sõna „Schwaig“ on pärit keskülemsaksa keelest ja tähistab Alpi piirkonna konkreetset asula- ja eelkõige majandamisvormi. Sageli rajasid maomanikud ise need talud alalistes asulates, kus eelkõige tegeleti piimkarjakasvatusega (eriti juustuvalmistamisega). Tiroomis ja Salzburgis on sellised talud olemas olnud alates 12. sajandist. Mägede piirkonnas on mahepiim algselt olnud seotud toorpiimast kõva juustu tootmisega. Juba 1900. aastal anti välja ilma silota söödud lehmade ja kõva juustu tootmiseks sobivat piima käsitlevad eeskirjad (piimamäärus). Nende põhjal koostati 1950. aastatel Austrias Vorarlbergi, Tiroomi ja Salzburgi liidumaa piimamäärused. 1975. aastal võttis piimamajandusfond need ühtlustatud piimamäärused vastu kõva juustu tootmiseks sobivat piima käsitlevate eeskirjadena (vt „Bestimmungen über die Übernahme von hartkäsetauglicher Milch“, Österreichische Milchwirtschaft, 14. väljaanne, lisa 6 nr 23c, 21. juuli 1975). Austria endine piimamajandusamet reguleeris kuni 1993. aastani nn siloga söötmise keelualasid, et säilitada mahepiima (ka ilma silota söödud lehmade piim või kõva juustu tootmiseks sobiv piim) toorainena toorpiimast juustu valmistamiseks. 1995. aastal muudeti põllu-, metsa-, vee- ja keskkonnahoidliku majanduse liiduministeriumi eridirektiiviga siloga söötmise keeluala keskkonnahoidliku ja ekstensiivse põllumajandusega piirkonnaks, kus kaitsakse looduslikku elukeskkonda (vt Austria keskkonnahoidliku põllumajanduse programm „Österreichisches Programm für umweltgerechte Landwirtschaft“: ÖPUL), silost loobumise meede, mida jätkatakse seoses mahepiima tootmisega.

Alpiaasadel on loomi traditsiooniliselt söödud vastavalt mahepiima käsitlevatele kriteeriumidele. Tiroomi Wildschönauer Holzalmi aasadel juustu tootmist käsitlevad üksikdokumendid ja -ürikud on säilinud 1544. aastast.

1980. aastatest alates majandavad mõned mahepiima tootjad oma talusid lisaks ka mahepõllumajanduslike/keskkonnahoidlike kriteeriumide kohaselt.

3.9. Eripära kontrollimise miinimumnõuded ja kord

—

4. Spetsifikaadile vastavust kontrollivad ametiasutused või spetsifitseerimisasutused

4.1. Nimi ja aadress

—

4.2. Ametiasutuse või sertifitseerimisasutuse konkreetsed ülesanded

—
